

Kláštera Žiča, Srbsko

Kláštera Žiča (srbsky Манастир Жича) patří mezi nejvýznamnější srbské kláštery (viz rovněž kláštery [Studenica](#), [Gračanica](#) a [Leviška](#)), leží v historické oblasti Raška. Patří pod jurisdikci Srbské pravoslavné církve a často je nazýván „královskou laurou“.

Z dějin

Kláster založil na počátku 13. století Štěpán Prvovenčaný ve spolupráci se svým bratrem ávou Srbským, který sem roku 1219, při návratu z Konstantinopole (byla mu zde udělena biskupská chirotonie) sem přivezl byzantské mistry, kteří vymalovali centrální chrám Nanebevstoupení Páně (katholikon kláštera).

V roce 1221 Sáva po skončení místního sněmu, který se konal v klášteře, korunoval Štěpána na prvního srbského krále (proto „Prvovenčaný“). Chrám Nanebevstoupení Páně se poté stal tradičním místem srbských korunovací, celkově zde proběhlo 19 korunovací, poslední na počátku 20. století (král Petr I. Karadjordjević). Zároveň se zde také přirozeně konaly intronizace srbských biskupů a později patriarchů. Klášter dále zvelebovali jak Sáva III., tak král Milutin.

Během turecké nadvlády život v klášteře téměř utichl, všechny cenné a nábožensky hodnotné předměty byly buď zničeny, nebo odcizeny. Klášter začal obnovovat až v roce 1855 biskup Ioannikij (Nešković). Důkladná rekonstrukce celého areálu proběhla za krále Alexandra Karadjordjeviće, mj. zde po Říjnové revoluci 1917 pobývala řada ruských emigrantů.

Krušné chvíle zažil klášter v minulém století ještě dvakrát – během druhé světové války, kdy shořely cely a tiskárna a byly také zničeny unikátní fresky, a během bombardování letouny NATO v roce 1999.

Dnes patří klášter k největším v Srbsku a žije v něm 45 mnišek, které mj. založily významnou [školu ikonomalby](#).

Nejlepší ukázky tvorby místních malířek ikon uvádíme také níže.

Literatura:

Николић В. *Жича и Студеница: Путписна црта из Србије*. Земун, 1896.

Петковић В. Р. *Манастир Жича: Хисторија*. Београд, 1911.

Петковић В. Р. *Спасова црква у Жичи: Архитектура и живопис*. Београд, 1912.

Васић М. *Жича и Лазарица: Студије из српске уметности средњег века*. Београд, 1928.

Јанковић Ж. *Манастир Жича*. Београд, 2006.